

Teologia.fi:n 15 ensimmäistä vuotta – Verkkolehden suunnittelu ja toteutus 2004–2018

Hannu Mustakallio

Seuraavassa esitettävä Teologia.fi:n 15-vuotishistoriikki keskittyy palvelun alkuvaiheisiin ja myöhempien aikojen keskeisiin periaatteisiin ja käytäntöihin. Lähdetiedoista kiitän Aila Lauhaa, jolta olen saanut alkuaikojen aineistoa ja jota olen voinut myös haastatella. Vähän myöhempien vaiheiden osalta tukeudun hallussani olevaan aineistoon ja omiin kokemuksiini. Lähteisiin kuuluu myös kaikki Teologia.fi:n verkossa oleva aineisto.

Idea teologian Internet-palvelusta lähtee liikkeelle

Helsingin teologisen tiedekunnan opetuksesta vastaavan varadekaanin **Aila Lauhan** puheille tuli syksyllä 2003 kolme työtoveria, jotka työskentelivät tiedekunnassa verkko-opetuksen parissa. He olivat **Jyri Komulainen**, **Petri Merenlahti** ja **Jussi Varkemaa**. Kolmikolla, joka oli pitänyt omia säännöllisiä kokouksia, oli idea teologisen alan Internet-palvelun perustamisesta.

Itse asiassa jää hieman epävarmaksi, kuinka monta työtoveria Aila Lauhan puheilla kävi. Kaikki lähti joka tapauksessa liikkeelle Jyri Komulaisen, Petri Merenlahden ja Jussi Varkemaan säännöllisistä kokoontumisista. He olivat panneet merkille, että psykologian piirissä oli jo avattu vastaava palvelu.

Aila Lauha piti mainitussa tapaamisessa ideaa hyvänä. Siirryttyään vuoden 2004 alussa dekaaniksi hän antoi sille täyden tukensa.

Alustava hankehakemus laadittiin syksyn 2003 aikana. Niinpä Helsingin yliopistolta lähti tammikuun 26. päivänä 2004 opetusministeriölle hakemus, jossa se yhdessä Joensuun yliopiston kanssa haki *teologia.fi* -hankkeelle suunnittelurahaa vuodelle 2005 yhteensä 40 000 euroa. Esityksen olivat allekirjoittaneet verkkopedagogiikan suunnittelija Jyri Komulainen ja Helsingin yliopiston opetusteknologiapäällikkö **Janne Sariola**.

Kysymys oli hankkeen koordinaattorina toimivan Helsingin yliopiston ja Joensuun yliopiston esityksestä. Joensuussa yhteistyökumppanina oli sikäläisessä opetusteknologiakeskuksessa työskentelevä teologian tohtori **Esko Kähkönen**. Hakemuksen päiväys antaa meille aiheen viettää tänään (14.2.2019) *Teologia.fi*:n 15-vuotisjuhlaa.

Hankkeen lähtökohtiin kuuluivat uuden suomenkielisen teologisen tiedekunnan perustaminen Joensuuhun ja yleisen teologian verkko-opetuksen kehittäminen virtuaaliyliopistohankkeen puitteissa. Kyseessä oli siis virtuaaliyliopistohanke, jonka oli määrä yhdistää olemassa olevat akateemiset resurssit ja mahdollistaa tiedekuntien välinen yhteistyö maantieteellisestä etäisyydestä huolimatta.

Näin anomuksessa perusteltiin suunniteltua projektia, jonka nimeksi esitettiin jo *teologia.fi*.

Anottu määräraha oli tarkoitus käyttää hankkeen suunnitteluun, ennen muuta koordinaattorin palkkaukseen sitä varten. Tarkoituksena oli yksinkertaisesti luoda verkkoon *teologia.fi* -sivusto, anomuksessa todettiin.

Helsingin tiedekunnan yhteistyökumppaneiksi oli tarkoitus pyytää Joensuun yliopiston teologinen tiedekunta, Åbo Akademin vastaava tiedekunta ja Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Projektilla olisi merkitystä myös työelämän kannalta, kun se toisi uusimman teologisen tutkimuksen esimerkiksi papiston ja uskonnonopettajien ulottuville.

Helsingin tiedekunnan kokoama yhteistyöverkosto kokoontui ensimmäisen kerran *Kotimaa*-konsernin tiloissa Lauttasaassa syyskuussa 2004.

Kutsuttujen joukkoon kuuluivat aiemmin mainittujen tahojen lisäksi kirkon tutkimuskeskuksen, kirkon koulutuskeskuksen, Suomen ekumeenisen neuvoston ja Kirkkopalvelujen edustajat. Siitä informoitiin myös arkkipiispa **Jukka Paarmaa**. Hankkeen ohjausryhmään ilmoittautui halukkaaksi myös kirkon ulkoasiain osaston yhteydessä toimiva teologisten asiain yksikkö.

Kokouksessa sovittiin hankkeelle perustettavasta ohjausryhmästä, jonka oli määrä toimia siihen palkattavan projektikoordinaattorin tukena. Mukana olivat maan kolme teologista tiedekuntaa, kaikki edellä mainitut kirkolliset tai ekumeeniset tahot sekä Kotimaa-konserni ja sen yhteydessä toiminut CredoNet Oy.

Helsingin tiedekunta nimesi edustajakseen ohjausryhmään joulukuussa 2004 tutkija Petri Merenlahden. Joensuuta tuli edustamaan uunituore lehtori **Ilkka Huhta**, Åbo Akademin tiedekuntaa professori **Antti Laato** ja Diakonia-ammattikorkeakoulua vararehtori **Pirjo Hakala**. Ohjausryhmään tuli myös kirkollisten tahojen, Suomen ekumeenisen neuvoston ja CredoNet Oy:n edustus.

Opetusministeriö myönsi anotun määrärahan, jonka Helsingin yliopisto kohdensi teologiselle tiedekunnalle. Näin suunniteltua hanketta päästiin toteuttamaan vuodesta 2005 lähtien.

Projekti saa ensimmäisen koordinaattorin ja työsuunnitelman

Teologia.fi:n projektikoordinaattorin tehtävä julistettiin haettavaksi tammikuussa 2005. Siihen valittiin 11 hakijan joukosta filosofian maisteri **Marita Siekkinen**, sittemmin **Seitsalo**. Hän oli valmistunut pääaineenaan uskontotiede ja oli suorittanut myös viestinnän opintoja.

Marita aloitti työskentelynsä projektikoordinaattorina maaliskuun alussa 2005. Hänen johdolla *teologia.fi*:n konseptia valmisteltiin edelleen seuraavien runsaan puolentoista vuoden ajan.

Jo toukokuussa 2005 oli valmiina alustava projektisuunnitelma, joka käsitti kymmenkunta sivua. Marita Seitsalo oli laatinut sen ohjausryhmän kanssa sekä muun muassa teologisessa tiedekunnassa ja kirkon tiedotuskeskuksessa käymiensä keskustelujen pohjalta. Suunnitelmassa oli pyritty ottamaan huomioon sekä Helsingin tiedekunnan strategiat että eri yhteistyökumppanien hankkeelle eli *portaalille* asettamat tarpeet.

Tiedekuntien oli suunnitelman mukaan huomioitava entistä paremmin muuttuvan työelämän haasteet. Toisin sanoen pappien ja uskonnonopettajien oli päästävä seuraamaan, mitä akateemisen teologian kentällä tapahtui. Lisäksi teologisen tieteenalan tuli lisätä näkyvyyttään suomalaisessa yhteiskunnassa, sekä päätöksentekijöiden että suuren yleisön keskuudessa.

Teologia.fi-portaalin erityspiirteeksi suunnitelmassa määriteltiin ennen muuta akateemisuus, joka olisi sen laadun kriteerinä. Kysymys olisi portista, josta pääsi kattavasti erilaisiin tietoihin ja palveluihin. Sisällöntuottajia olisivat teologisten tiedekuntien asiantuntijat.

Portaalia voitiin kuvata laatusanoilla ”akateeminen”, ”asiantunteva” ja ”ajantasainen”. Se oli tarkoitus toteuttaa sekä suomen- että ruotsinkielisenä.

Loppukäyttäjinä olisivat yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat ja tutkijat, kirkon työntekijät ja luottamushenkilöt sekä suuri yleisö, mukaan lukien media. *Kotimaa*-konsernin piirissä toimiva internetkonsultti CredoNet oli valmis luovuttamaan domain-nimen *teologia.fi* ja julkaisualustan maksutta Helsingin teologisen tiedekunnan käyttöön.

Teologia.fi:n lopullinen organisaatiomalli jätettiin suunnitelmassa avoimeksi. Vastuu suunniteltiin siirrettäväksi erikseen perustettavalle itsenäiselle oikeushenkilölle, säätiölle tai yhdistykselle, johon taustayhteisöt kuuluisivat jäseninä. Niin kuin tiedämme, tämä suunnitelma ei sittemmin toteutunut, vaan palvelu on organisoitu olemassa olevien teologisten yksikköjen puitteissa.

Teologia.fi:n ohjausryhmän oli suunnitelman mukaan määrä keskustella hankkeen tavoitteista, resursoinnista sekä organisoimisesta. Operatiivisena veturina ja koordinaattorin tukena toimisi projektiryhmä, joka luotsaisi hanketta käytännön tasolla.

Kolmella yliopistolla olisi lisäksi omat yhteyshenkilöt, jotka tiedottaisivat hankkeesta yhteisöissään ja myös kokoaisivat portaalin tietosisältöjä. Koordinaattori puolestaan hallinnoisi kokonaisuutta, vastaisi verkoston viestinnästä, selvittäisi portaalin rahoitusmalleja sekä hoitaisi yhteydet julkaisujärjestelmän toimittajaan.

Suunnitelmaan sisältyi myös projektin aikataulu kesäkuusta 2005 vuoden 2007 alkuun, jolloin palvelu oli määrä julkaista. Kustannusarviossa opetusministeriön tueksi esitettiin vuodelle 2006 entistä eli 40 000 euroa, mikä sittemmin myös saatiin.

Viimeiset valmistelut

Elokuussa 2005 dekaani Aila Lauha määritteli, että ennen kuin *teologia.fi*:n tuotanto voisi käynnistyä, sille oli varmistettava useita vuosia kattava rahoitus, joka tulisi ensisijaisesti kirkollisilta yhteistyökumppaneilta. Tässä vaiheessa tällaista rahoitusta ei kuitenkaan saatu. Samoihin aikoihin sovittiin, että eri tiedekuntia edustavalla toimituskunnalla olisi ”mittava rooli” palvelun ylläpidossa. ”Toimituskunta” vastasi siis sitä, mistä oli aiemmin puhuttu ”projektiryhmän” nimellä.

Syyskuussa 2005 kokoontunut valmisteluryhmä, johon kuuluivat muiden muassa Jussi Sarkemaa, Petri Merenlahti ja Marita Seitsalo, teki joitakin merkittäviä periaatteellisia linjauksia.

Teologia.fi:n tavoitteeksi määriteltiin esitellä (suomalaista) teologista tutkimusta ”kiinnostavasti ja yleistajuisesti”. Palvelua profiloisi kahden kuukauden välein vaihtuva teema; teemoja julkaistaisiin siis kuusi kertaa vuodessa.

Teologia.fi osallistuisi yhteiskunnalliseen keskusteluun tieteenalojen tuottamien näkökulmien kautta. Julkaisun tavoitteena oli myös saada aikaan keskustelua tiedeyhteisön sisällä ja siten vahvistaa teologien ammatillista identiteettiä.

Palvelu koostuisi kolmesta elementistä: ajankohtaista-osiosta, asiantuntija-artikkeleista ja kirja-arvosteluista. Artikkeleja suunniteltiin julkaistavaksi kahdessa numerossa syys- ja kahdessa kevätkaudella. Lopuksi *teologia.fi* nimettiin ”verkkojulkaisuksi”.

Vuoden 2006 puolella valmistelu keskittyi tulevan verkkojulkaisun sisältöön ja rakenteeseen, joita suunniteltiin kolmenkin työryhmän voimin. Työryhmien rooliksi todettiin sama kuin myöhemmin perustettavalla toimituskunnalla. Samalla ruvettiin puhumaan teemoista, joiden oli määrä ilmestyä neljä kertaa vuodessa. Valittua teemaa oli tarkoitus tarkastella eri tieteenalojen näkökulmasta, ei kuitenkaan liian yksityiskohtaisesti.

Valmisteluissa siirryttiin loppusuoralle, kun ohjausryhmä kokoontui helmikuun puolivälissä 2006 ja dekaani Aila Lauha hyväksyi sisällöntuotannon aloittamisen.

Verkkojulkaisun suunnittelua oli käsitelty maaliskuusta 2004 lähtien myös teologisten tiedekuntien dekaanien kokouksessa. Ensimmäisellä kerralla

hanketta esitteli Petri Merenlahti. Keskustelussa nousi esille kysymys ruotsin kielen ja ortodoksisen teologian osuudesta verkkojulkaisussa. Ei ole vaikea arvata, miltä taholta nämä toivomukset nousiivat.

Seuraavan kerran asia oli esillä maaliskuussa 2006. Esitellessään *teologia.fi* -hanketta Marita Seitsalo näki sen välineeksi myös uusien opiskelijoiden rekrytoimiseen ja tiedekuntien yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen. Joensuun ja Åbon dekaanit puolestaan lupasivat selvittää, missä määrin ne voisivat olla taloudellisesti mukana hankkeessa.

Teologia.fi:n organisaatio ja ensimmäinen teemanumero

Teologia.fi:n ohjausryhmä päätti verkkojulkaisun organisaatiosta kesäkuussa 2006. Siihen kuului ensinnäkin toimituskunta, joka päätti kulloisestakin teemasta sekä artikkelien aiheista ja niiden kirjoittajista.

Toimituskunnassa oli mukana paitsi eri tieteenalojen myös työelämän ja opiskelijoiden edustus. palvelulla oli yksi kokopäivätoiminen työntekijä eli toimituskoordinaattori tai verkkotoimittaja.

Toimituskunnan lisäksi verkkojulkaisulla oli edelleen ohjausryhmä, jossa oli mukana edustajat samoista yhteistyökumppaneista kuin aiemminkin. Samoin kolmessa teologisessa tiedekunnassa oli omat yhteyshenkilöt.

Lisäksi julkaisulla oli vastaava toimittaja, jonka tehtävänä oli johtaa ja valvoa toimitustyötä sekä päättää verkkojulkaisun sisällöistä.

Teologia.fi:n toimituskunta perustettiin syksyllä 2006. Helsingin tiedekuntaa tulivat edustamaan **Risto Uro**, **Anne Birgitta Yeung** ja **Tuula Sakaranaho**, Joensuuta aluksi Ilkka Huhta, mutta jo seuraavasta keväästä lähtien **Hannu Mustakallio** sekä Åbo Akademin tiedekuntaa **Mikael Lindfelt**. Työelämää edusti **Mika Aspinen** varamiehenään **Osmo Vatanen** kirkon koulutuskeskuksesta ja opiskelijajärjestö TYT:tä **Anu Virtanen**. Ensimmäisen vuoden puheenjohtajana toimi Risto Uro.

Toimituskunta määritteli ohjelmakseen, että *teologia.fi* julkaisisi teologian alan asiantuntija-artikkeleita ja opinnäytetöiden esittelyjä sekä haastatteluja ja

tapahtumatietoja. Pro gradu -työhön perustuvasta artikkelista ehdotuksia pyydettiin ohjaajilta, mutta myös tutkielman tekijä saattoi tarjota sitä itse.

Teologia.fi:n ensimmäinen teemanumero julkaistiin syksyllä 2006 ja tammikuussa 2007 Teeman otsikkona oli *Kasvaako uskonnollisuuden merkitys yhteiskunnassa?*

Julkistus ei tapahtunut siis yhdellä kerralla niin kuin nykyisin, vaan artikkeli kerrallaan. Niinpä ensimmäisen artikkelin oli kirjoittanut uskontotieteilijä **Tuula Sakaranaho** ja se julkaistiin 10.10.2006. Viimeisen, **Arto Kuorikosken** laatiman artikkelin päiväyksenä taas oli 24.1.2007.

Artikkelien kirjoittajia oli yhteensä yhdeksän – viisi miestä ja neljä naista - , ja he toimivat Helsingin, Joensuun tai Åbon tiedekunnissa.

Verkkojulkaisun vastaavana toimittajana aloitti Aila Lauha, joka toimi tehtävässä maaliskuuhun 2011 saakka. Minusta taas tuli toimituskunnan puheenjohtaja vuoden 2008 alussa.

Piirteitä toimituskunnan työskentelystä

Toimituskunnan työelämäjäsenenä aloitti 2008 hiippakuntasihteeri **Raine Haikarainen**. Hän kuului toimituskuntaan eläkkeelle jäämiseensä, syyskuuhun 2014 saakka. Opiskelijaedustajana vuonna 2008 oli Joensuussa ortodoksista teologiaa opiskellut **Mikko Junes**, mutta muuten opiskelijaedustuksesta huolehtiminen on jäänyt Helsingin TYT:n tehtäväksi. Åbo Akademin edustajaksi toimituskuntaan tuli syksyllä 2010 **Pekka Lindqvist**, joka on osallistunut siitä lähtien työskentelyyn hyvin sitoutuneesti.

Toimituskunta täsmensi helmikuussa 2008 kysymystä julkaisukielestä niin, että *teologia.fi*:ssä julkaistaan ainoastaan suomen- ja ruotsinkielistä aineistoa. Samassa kokouksessa yksi tarjottu englanninkielinen artikkeli torjuttiin myös siksi, että se oli kantaa ottava eikä siksi soveltunut teologista tutkimusta esittelevään verkkojulkaisuun.

Antaessaan kirjoittajille ohjeita *teologia.fi* totesi kesäkuussa 2008 olevansa ”sitoutumaton yliopistoteologian verkkojulkaisu”, jonka tehtävänä oli teologisen tutkimuksen popularisointi.

Sittemmin, vuonna 2016 toimituskunta, kiinnitti huomiota graduartikkelien saamisen vaikeutumiseen ja perusti oman opiskelijatoimituksen, joka aloitti työskentelynsä elokuussa 2017. Tavoitteena, joka on myös toteutunut, oli turvata teemanumeroiden välinen sisällöntuotanto ja saada sivustolle lisää opiskelijoita kiinnostavia juttuja.

Kolmen teologisen yksikön yhteistyösopimus

Verkkopalvelun rahoitusta käsiteltiin vielä julkaisun aloittamisen jälkeen keväällä 2008. Yhteinen rahoitus, joka oli tullut opetusministeriöltä ja Helsingin yliopistolta, oli päättymässä vuoden 2008 lopulla. Osapuolet hakivat uutta rahoitusta kirkkohallitukselta. Se kulki nimellä *Kirko*-rahoitus (kirkon tuki kouluttaville laitoksille).

Maaliskuussa 2009 pidetyssä dekaanikokouksessa opetusministeriön rahoituksen todettiin kuitenkin kestävänsä vielä vuoden 2009 loppuun. Käytännössä rahoitus oli tullut lähinnä tieteellisten aineistojen verkkopalveluhankkeesta, joka oli kanavoitu Helsingin yliopistolle.

Toukokuussa 2009 dekaanit Aila Lauha, Lauri Thurén ja Ingvar Dahlbacka allekirjoittivat yhteistyösopimuksen *Teologia.fi*-verkkopalvelun ylläpitämisestä. Sopimus, jossa vahvistettiin jo aiemmin esillä olleet periaatteet, on luonut suuntaviivat palvelun myöhemmällekin toiminnalle.

Verkkopalvelu oli tehty palvelemaan sekä alan asiantuntijoiden, kirkon työntekijöiden, teologiasta kiinnostuneen yleisön että median tiedontarpeita. Palvelun sisällöistä ja keskeisistä linjauksista oli määrää sopia ohjausryhmässä, jossa teologisia yksiköitä edustivat dekaanit tai heidän valtuuttamansa henkilöt.

Kustannukset sovittiin jaettavaksi niin, että Helsingin tiedekunta sitoutui kattamaan niistä puolet, Joensuu ja Åbo kumpikin neljänneksen. Helsinki myös lupasi vastata palvelun koordinoimisesta, sisältöjen päivittämisestä ja teknisestä ylläpidosta. Palvelun ylläpitämiseen oli määrää hakea täydentävää rahoitusta ennen muuta luterilaiselta kirkolta. Kirkko onkin myöntänyt palvelulle täydentävää rahoitusta vuodesta 2010 lähtien.

Teologia.fi 2010-luvulla

Verkkojulkaisun pääseminen hyvään alkuun oli ennen muuta ensimmäisen projektikoordinaattorin Marita Seitsalon ansiota. Kun hän neljän ja puolen vuoden kauden jälkeen, syksyllä 2009, irtisanoutui tehtävästä, sitä jouduttiin hoitamaan tilapäisjärjestelyin. Niinpä hänen osapäivätoiminen seuraajansa työskenteli tehtävässä vain kaksi kuukautta. Seuraavat verkkotoimittajat olivat **Joona Salminen** ja **Katri Antin**. Palvelun suurimmaksi ongelmaksi nousi jatkuvuuden puute.

Teologia.fi:n toiminta pääsi normalisoitumaan, kun Helsingin tiedekunta sai vuoden 2011 lopulla tiedottajakseen **Pekka Raution**, josta tuli myös verkkotoimittaja. Myöhemmin (1.5.2016 lähtien) hän rupesi työskentelemään keskustakampuksen viestintätiimissä ja sai palkkansa suoraan Helsingin yliopiston yliopistopalvelut-yksiköltä, mikä rajoitti hänen mahdollisuuksiaan toimia verkkotoimittajana.

Pekka Rautio on omalla jämerällä panoksellaan kehittänyt verkkojulkaisua saumattomassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Hänen kautensa, joka päättyi vuoden 2018 lopussa, kesti pitempään kuin kenenkään hänen edeltäjänsä.

Uudeksi kantavaksi voimaksi toimituskunta sai kesällä 2013 systemaattisen teologian jatko-opiskelijan **Taina Kalliokosken** (ent. **Pelkonen**), joka myöhemmin toimi myös vastaavan toimittajan sijaisena. **Johan Bastubacka** puolestaan hoiti vastaavan toimittajan tehtäviä vuodesta 2015 vuoden 2018 loppuun saakka (yhtä syksyä lukuun ottamatta) hyvin sitoutuneesti.

Olemme hyvin kiitollisia kaikkien verkkotoimittajien ja vastaavien toimittajien työpanoksesta, joka on turvannut *Teologia.fi*:n ylläpidon ja kehittämisen.

Teologia.fi:n alkuperäiset tavoitteet ovat toteutuneet, vaikka palvelun ulkoasua ja artikkelien rakennetta on matkan varrella uudistettu. Sitä varten on teetetty myös yleisökyselyjä.

Joka vuosi olemme pystyneet tuottamaan kolme teemanumeroa. Uusin, 11.2.2019 julkistettu teema oli palvelun historiassa jo 37:s.

Toimituskunnan jäsenet tietävät, kuinka jokainen teemanumero on vaatinut oman valmistelunsa. Ensin on sovittu jo vuosi tai kaksi etukäteen itse

teemasta, sitten sen toimittajasta, joka on myöhemmin kirjoittanut myös pääkirjoituksen, sekä alustavista ja lopullisista kirjoittajista.

Toimitusprosessissa ovat olleet mukana myös verkkotoimittaja ja vastaava toimittaja. Lopuksi toimituskunta on teemanumeron ilmestyttyä käynyt sitä koskevan palautekeskustelun.

Edellä mainitut 37 teemanumeroa tarjoaisivat herkullisen aineiston *teologia.fi*:n tuottaman aineiston analysointiin. Joudun kuitenkin luopumaan tästä tehtävästä.

Viittaan vain siihen, että kolmesta vuosittaisesta numerosta yksi on vuodesta 2013 lähtien ollut yhteisnumero *Teologisen Aikakauskirjan* kanssa.

Molemmilla julkaisuilla on siis ollut sama teema, josta *Teologia.fi* on julkaissut populaareja ja *Teologinen Aikakauskirja* tieteellisiä kirjoituksia. Esimerkiksi syksyllä 2018 julkaistiin yhteinen numero, jonka teemana oli *Sovinto ja sovitus*. Käytäntö on osoittautunut varsin toimivaksi.

LIITE

Projektikoordinaattorit/verkkotoimittajat

Marita Siekkinen (Seitsalo) maaliskuu 2005–syyskuu 2009

Tuomas Nyssölä lokakuu 2009–joulukuu 2009

Joonas Salminen tammikuu 2010–syyskuu 2010

Katri Antin lokakuu 2010–joulukuu 2011

Pekka Rautio joulukuu 2011–joulukuu 2018

Vastaavat toimittajat

Aila Lauha tammikuu 2007–maaliskuu 2011

Anne Birgitta Pessi huhtikuu 2011–kevät 2012, tammikuu 2014–joulukuu 2014

Risto Uro kevät 2012–helmikuu 2013

Heikki Pesonen maaliskuu 2013–joulukuu 2013

Johan Bastubacka 2015–2018 (paitsi syyslukukaudella 2016, jolloin sijaisena Taina Kalliokoski)

Toimituskunnan puheenjohtajat

Risto Uro 2007

Hannu Mustakallio 2008–2018

+ + +

Artikkelin kirjoittaja professori Hannu Mustakallio kuului Teologia.fi:n toimituskuntaan 2007–2018 ja toimi sen puheenjohtajana vuodesta 2008 lähtien. Hän esitti verkkopalvelun historiikin 14.2.2019 järjestetyssä 15-vuotisjuhlassa.